

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a Mgr. Evy Kyselé v právní věci žalobce: **I. S.**, zast. JUDr. Zuzanou Artnerovou, advokátkou, se sídlem v Praze 1, Vodičkova 17, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 8. 7. 2004, č. j. 59 Az 10/2004 – 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne ze dne 5. 12. 2003, č. j. OAM-2334/AŘ-2002. Tímto rozhodnutím byl zamítnut rozklad a potvrzeno rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 27. 10. 2001, č. j. OAM 10218/VL-07-05-2001, kterým nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2, a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), a současně bylo vysloveno, že na stěžovatele se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 tohoto zákona.

Stěžovatel samostatným podáním požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí, pak stěžovatel v obecné rovině namítal toliko porušení § 47 odst. 3 a § 32 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád). K tomu uvedl, že v zemi původu jsou potlačována lidská práva a státní aparát je propojen s organizovaným zločinem. Požadoval, aby napadané rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení. V doplnění žaloby potom uvedl, že správní orgán II. stupně nepřihlédl k tomu, že žalobce opustil zemi v důsledku skutečnosti, že byl politicky aktivní ve straně.

V následném rozsudku dospěl krajský soud obdobně jako správní orgán k závěru, že stěžovatel zemi původu neopustil z důvodů upravených zákonem o azylu, tj. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Krajský soud přisvědčil žalovanému správnímu orgánu v tom, že uváděné důvody žádosti o azyl (bytové problémy, legalizace pobytu) nelze podřadit pod důvody vymezené zákonem o azylu. Z hlediska uváděných důvodů žádosti o udělení azylu se krajský soud zcela ztotožnil s právním názorem a závěrem žalovaného správního orgánu. Později stěžovatelem doplněné tvrzení o pronásledování z důvodu členství v Demokratické straně práce považoval krajský soud za účelové a nevěrohodné. Krajský soud neshledal naplnění žádného žalobního bodu a žalobu proto jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, opírající se o důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V kasační stížnosti zejména uvedl, že soud nesprávně zjistil skutkový stav věci. K tomuto zejména doplnil, že krajský soud neodůvodněně zlehčil tvrzení o členství stěžovatele v Demokratické straně práce v zemi původu stěžovatele, pro které bylo stěžovateli vyhrožováno, přičemž země původu mu nebyla schopna poskytnout dostatečnou ochranu. Uvedl, že do České republiky uprchl i z důvodů propojení policejních orgánů Ukrajiny s organizovaným zločinem. V kasační stížnosti dále brojil proti závěrům soudu o snaze o legalizaci pobytu, kdy uvedl, že u jeho osoby jsou důvody vymezené v § 91 zákona o azylu, neb na Ukrajině nejsou dodržována základní práva zaručená Ústavou, resp. jejich porušení není trestáno.

Na základě výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl zrušení shora označeného rozhodnutí krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný poskytl na výzvu soudu ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém vyslovil souhlas se závěry soudu a odkázal na správní spis. Námitky stěžovatele týkající se pronásledování pro členství v politické straně považoval za účelové, stejně tak popřel námitky vztahující se k legalizaci pobytu. K přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neshledal důvody. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má

nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumával napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že se stěžovatel dovolává důvodů vymezovaných v § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Podle citovaných písmen § 103 odst. 1 s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené b) vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost a d) nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z předloženého soudního a správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 27. 10. 2001, č. j. OAM 10218/VL-07-05-2001 nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2, a podle § 14 zákona o azylu a současně bylo vysloveno, že na stěžovatele se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 tohoto zákona. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel rozklad, kde zejména nově uvedl, že byl pronásledován z politických důvodů. Rozhodnutím ministra vnitra ze dne ze dne 5. 12. 2003, č. j. OAM-2334/AŘ-2002 byl tento rozklad zamítnut a potvrzeno napadené rozhodnutí.

Ze správního spisu přitom vyplynulo, že stěžovatel podal dne 16. 10. 2001 návrh na zahájení řízení o udělení azylu, v němž uvedl, že důvodem žádosti o azyl jsou bytové problémy. Na území České republiky vstoupil 15. 5. 2000, chtěl by zde žít a pracovat, v České republice byl za prací již v letech 1997, 1998, 1999 a 2000. Stejně tak z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky ze dne 22. 10. 2001 vyplynulo, že stěžovatel o azyl žádá z důvodu bytových problémů (uvedl, že neměl, kde bydlet). Do protokolu přitom výslovně uvedl, že žádné další problémy, vyjma

bytových, a to ani problémy se státními orgány, s policií, soudy či jinými státními institucemi, v zemi původu neměl. Ze spisu dále vyplynulo, že stěžovatel o azyl nepožádal bezprostředně po příjezdu na území České republiky, o azyl požádal až po zadržení Policií České republiky. Na otázku, zda je snaha o legalizaci pobytu na území České republiky také jedním z důvodů žádosti o azyl, stěžovatel odpověděl, „ano, chci zde pobývat legálně“.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, vycházel jak správní orgán, tak i krajský soud, a jejich závěr o tom, že stěžovatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení. Stěžovatel pobýval na území České republiky, měl možnost vejít v kontakt s českými úřady a podat žádost o udělení azylu. O azyl však požádal až po zadržení policií. V řízení před správním orgánem uváděl, že do České republiky přijel proto, že v zemi původu nemá kde bydlet, chtěl by zde žít a pracovat, a poté co byl bez platných dokladů zadržen policií, by zde chtěl pobývat legálně. V rozkladu proti rozhodnutí o neudělení azylu navíc uvedl pronásledování za členství v Demokratické straně práce. Žaloba, o níž rozhodoval krajský soud, zněla původně jen velmi obecně, teprve v jejím doplnění stěžovatel uvedl, že měl v zemi původu problémy pro svoji aktivní činnost v Demokratické straně práce, pro což byl vystaven šikanování a nátlaku. K tomu stěžovatel dodal, že tyto skutečnosti původně před správním orgánem v řízení o udělení azylu neuvedl z důvodu obav z postupu policejních orgánů České republiky, a uvedl je až poté, co se přesvědčil, že ze strany policie České republiky je s ním zacházeno slušně a nemusí se obávat žádných represí. Krajský soud se po posouzení věci ztotožnil se závěry rozhodnutí o rozkladu, že stěžovatelem původně uváděné důvody – bytové problémy, snaha legalizovat pobyt v České republice – nelze podřadit pod důvody taxativně stanovené v § 12 zákona o azylu, a pokud jde o dodatečně uváděné pronásledování za členství v Demokratické straně práce, tady se ztotožnil se závěrem z téhož rozhodnutí, že tyto uváděné skutečnosti jsou účelové a nevěrohodné. Stěžovatel toto své tvrzení nejen nedoložil žádným důkazem, ale neuvedl ani jakýkoliv argument na podporu věrohodnosti svého tvrzení.

Za této situace považuje i Nejvyšší správní soud později uvedená tvrzení stěžovatele o pronásledování v zemi původu z politických důvodů, neposkytnutí ochrany, resp. i překážce vycestování, za účelová a nepřisvědčil jim. Tvrzené pronásledování a obava z něho, a navazující ohrožení zdraví či života, jsou podle Nejvyššího správního soudu natolik závažná, že by před nimi stěžovatel v případě jejich opravdové hrozby vyhledal ochranu okamžitě po příjezdu na území České republiky a neuvedl by je teprve až po zadržení orgány policie. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěry žalovaného správního orgánu, jakož i krajského soudu, a odkazuje ně.

Námitkám, i rozvádějícím tvrzením stěžovatele ve vztahu k namítaným stížnostním důvodům, tak Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit a nezbývá mu než uzavřít, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Protože stěžovatel neměl ve věci úspěch, žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. listopadu 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu